



Quickscan flora en fauna perceel hoek Sprongenloet / Broekpolderlaan



In opdracht van: Buelens ruimte
Edam, 04/07/2022

Colofon

Tekst en fotografie:	Ing. D. van der Elsken Elsken Ecologie Oorgat 74 1135 CT Edam daan@elskenecologie.nl 06-34082608
In opdracht van:	Buelens ruimte
Datum:	4 juli 2022
Plaats:	Edam

Copyright © 2022

Elsken Ecologie. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, in geautomatiseerde bestanden opgeslagen en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Elsken Ecologie. In overeenstemming met artikel 15a van het Nederlandse auteursrecht is het toegestaan delen van deze publicatie te citeren, daarbij gebruik makend van een duidelijke referentie naar deze publicatie.

Aansprakelijkheid

Hoewel uiterste zorg is besteed aan de inhoud van deze publicatie aanvaardt Elsken Ecologie geen enkele aansprakelijkheid voor onvolledigheid, onjuistheid of de gevolgen daarvan. Gebruik van de inhoud van deze publicatie is voor de verantwoordelijkheid van de gebruiker.

Inhoudsopgave	Blz:
Samenvatting	4
1. Aanleiding	5
1.1 Doelstelling	5
1.2 Literatuuronderzoek	5
1.3 Veldbezoek	5
2. Beschrijving Plangebied en voorgenomen werkzaamheden	6
3.1 Gebiedsbescherming	7
3.1.1 Natura 2000	7
3.1.2 Natuurnetwerk Nederland	7
4. Soortbescherming Wet Natuurbescherming	8
4.1 Vaatplanten	8
4.2 Reptielen & Amfibieën	8
4.3 Vissen	8
4.4 Vogels	8
4.5 Vlinders	8
4.6 Libellen	8
4.7 Zoogdieren	8
4.7.1 Muizen	8
4.7.2 kleine marterachtigen	8
4.7.3 Vleermuizen	8
5. Gebiedsbescherming	10
5.1 Natuurnetwerk Nederland en het plangebied	10
5.2 Natura-2000 en het onderzoeksgebied	10
6. Zorgplicht	12
Conclusies & aanbevelingen	13

Samenvatting

De gemeente is voornemens een bestemmingswijziging door te voeren op het perceel tussen Sprongenloot 9 en de Broekpolderlaan, om te kunnen bouwen. Op het perceel is voorheen gebruikt voor glastuinbouw en er staat een oude, niet meer gebruikte kas, met aan de zuidoost- en zuidwestzijde een grasland. Volgens nationale en internationale regelgeving is de initiatiefnemer verplicht voor de ingrepen onderzoek te doen naar het (eventuele) voorkomen van beschermde flora en fauna. Dit om te toetsen of er al dan niet bedreigde soorten in hun voortbestaan bedreigd worden.

Voor door de Wet natuurbescherming beschermde (verblijfplaatsen van) zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vaatplanten, vissen, dagvlinders en/of libellen zijn niet aangetroffen. Het plangebied ligt niet aan of in de nabijheid van de ecologische hoofdstructuur. Gezien de kleinschalige aard van de ruimtelijke ingrepen mogen externe negatieve effecten op de verbindende functie van het netwerk redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het plangebied ligt niet in de nabijheid van een natura-2000 gebied. Negatieve effecten middels additionele stikstofuitstoot zijn in deze rapportage/toets niet meegenomen. Tijdens de werkzaamheden dient in ieder geval rekening te worden gehouden met de zorgplicht. Indien er twijfel bestaat over het al dan niet naleven van de zorgplicht en/of het welzijn van flora en fauna tijdens de werkzaamheden dient er contact opgenomen te worden met een erkend ecoloog.

1. Aanleiding

De gemeente is voornemens een bestemmingswijziging door te voeren op het perceel tussen Sprongenloot 9 en de Broekpolderlaan, om te kunnen bouwen. Op het perceel is voorheen gebruikt voor glastuinbouw en er staat een oude, niet meer gebruikte kas, met aan de zuidoost- en zuidwestzijde een grasland. Volgens nationale en internationale regelgeving is de initiatiefnemer verplicht voor de ingrepen onderzoek te doen naar het (eventuele) voorkomen van beschermde flora en fauna. Dit om te toetsen of er al dan niet bedreigde soorten in hun voortbestaan bedreigd worden.

1.1 Doelstelling

Door middel van een literatuurstudie en een veldbezoek zal deze quickscan de volgende vragen beantwoorden:

- Welke middels Wet Natuurbescherming beschermde soorten komen er (potentieel) voor in het plangebied?
- Welke negatieve effecten kan de (potentieel) aanwezige flora en fauna beschermd door de Wet Natuurbescherming ondervinden van de ingreep?
- Is er gezien de effecten van de ingreep sprake van een overtreding van de Wet Natuurbescherming?
- Welke beschermde gebieden met gebiedsbescherming, o.a ecologische hoofdstructuur, Natura-2000 en weidevogelleefgebieden zijn er in de nabijheid van het projectgebied aanwezig en kunnen negatieve effecten op deze gebieden worden uitgesloten?

1.2 Literatuuronderzoek

Door middel van een literatuuronderzoek is gekeken welke beschermde flora, fauna en beschermde gebieden er in (de omgeving van) het plangebied voorkomen. Daarvoor is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen, natuurdatabanken en is er gezocht naar bestaande onderzoeksrapporten.

1.3 Veldbezoeken

Het veldbezoek is afgelegd op 1 juli 2022 door Ing. D. van der Elsen van Elsen Ecologie. Voorafgaand aan en tijdens het veldbezoek is met de initiatiefnemer van de ruimtelijke ontwikkeling de ingreep besproken om zo een beeld te vormen van de (eventuele) impact op beschermde natuur.

Tijdens het bezoek zijn de aanwezige structuren, ecotopen en de (mogelijk) aanwezige flora en fauna geïnventariseerd. Aan de hand van het vooraf uitgevoerde literatuuronderzoek is middels een zogenaamde “expert judgement” een inschatting gemaakt van de (potentieel) aanwezige beschermde natuur, flora en fauna. In dit rapport zijn de (mogelijke) negatieve effecten van de werkzaamheden getoetst aan de Wet Natuurbescherming.

2. Beschrijving Plangebied en voorgenomen werkzaamheden

De gemeente is voornemens een bestemmingswijziging door te voeren op het perceel tussen Sprongenloot 9 en de Broekpolderlaan, om te kunnen bouwen. Op het perceel is voorheen gebruikt voor glastuinbouw en er staat een oude, niet meer gebruikte kas, met aan de zuidoost- en zuidwestzijde een grasland. In de kas is enige plantengroei ontstaan, en aan de noordwestkant is een 'rommelhoek' met 'grofvuil' van o.a. oude meubels. De zuidoostzijde van het grasland bestaat uit zwarte grond, maar op de zuidwestzijde zijn veel zandige plekken, vermoedelijk in het verleden aangebracht voor bouwactiviteiten. Die plekken liggen hoofdzakelijk net ten westen van het plangebied. Het grasland is op basis van de voorkomende soorten al langere tijd niet verrijkt en er is daarmee – ook vanwege de afwisseling tussen zwarte grond en zandige toplaag – een bloemrijk, vrij soortenrijk grasland ontstaan. Daarin staan algemene soorten als gewone rol-, hop-, rode en witte klaver, gewone brunel, raapzaad, smeerwortel, zilverschoon, duizendblad, harig knopkruid, perzikkruid, havikskruid, paarse dovenetel etc. De meest afwijkende soorten waren exoten: schijnaardbei, havikskruid en roze ooievaarsbek. Er zijn in de nabije omgeving geen gebieden waar het grasland mee in verbinding staat: het is een geïsoleerd klein grasland waarvoor de geringe oppervlakte zorgt voor een sterke beperking voor de eventuele functionaliteit voor veel diersoorten. Het gehele grasland is ca. 2500 m², waarvan het projectgebied ca. 2100 m² beslaat. In de directe omgeving van het plangebied staan woningen (Sprongenloot) met tuinen. Een klein bosje grenst direct aan het grasland. Aan de oost- en zuidzijde is een weg, aan de noordzijde ligt direct aan het grasland een sloot naast een huis. De omgeving staat verder vol met kassen.



Afb.1: Ligging van het plangebied.

3. Wettelijk kader

De ruimtelijke ingrepen zoals in dit rapport zijn beschreven zijn middels een literatuurstudie en in het veld getoetst aan geldende wetgevingen omtrent de natuur. Vanaf 2017 allen geschaard onder de wet Natuurbescherming. Hierin is de soortbescherming alsmede bescherming van gebieden opgenomen. Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde flora en fauna zijn krachtens deze wet verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij” principe). De wet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepalingen welke relevant zijn voor onderhavige toetsing. Deze quickscan is er op gericht om te bepalen of u te sluiten of er een overtreding plaatsvindt van een van de verbodsbepalingen van de wet natuurbescherming.

3.1 Gebiedsbescherming

3.1.1 Natura 2000

Deze quickscan is bedoeld om te onderzoeken of de geplande ruimtelijke ontwikkelingen een negatief effect hebben op door de natuurbeschermingswet beschermde gebieden en/of de instandhoudingsdoelen van Natura-2000 gebieden. Of dat er aanvullend onderzoek nodig is om de effecten van de geplande ingrepen op een natura-2000 gebied te beoordelen.

Eventuele stikstofberekeningen voortkomend uit de bouw- en gebruiksfase en hun effecten op Natura-2000 gebieden zijn niet meegenomen in deze rapportage.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Deze quickscan is bedoeld om te onderzoeken of de geplande ingrepen een negatief effect hebben op de wezenlijke waarden van het Natuurnetwerk Nederland dan wel dat aanvullend onderzoek nodig is om de effecten van de ruimtelijke ingrepen op het Natuurnetwerk Nederland te toetsen.

4. Soortbescherming Wet Natuurbescherming

Beschermde soorten die volgens het literatuuronderzoek in (de directe omgeving van) het projectgebied zijn aangetroffen en hun beschermingsstatus staan in onderstaande soortteksten beschreven.

4.1 Vaatplanten

Het plangebied is uitgebreid onderzocht en er zijn geen beschermde planten aangetroffen. De bodem is – hoewel inmiddels wat verschaald – ook nog te voedselrijk voor veruit de meeste beschermde soorten, die op armere gronden voorkomen

4.2 Reptielen & amfibieën

In gemeente Westland en omliggende gemeenten (tussen Nieuwe Waterweg en Den Haag) zijn de volgende strikt beschermde reptielen en amfibieën vastgesteld: Zandhagedis, Kamsalamander (uitgezet), Boomkikker (uitgezet), Vroedmeesterpad (uitgezet), Rugstreeppad (ravn.nl). Ook Poelkikker is gemeld vanuit de duinstreek, maar dit berust vrijwel zeker op determinatiefouten (mededeling Edo Goverse, Ravn). Overige soorten kunnen op basis van hun geografie op voorhand worden uitgesloten. Zandhagedissen, Boomkikkers en Kamsalamanders komen in deze (ruime) regio alleen voor in de duinstreek. Vroedmeesterpad alleen in de stedelijke omgeving van Den Haag. De habitat ter plaatse is ook niet geschikt voor deze soorten. Rugstreeppadden kunnen grote afstanden overbruggen. De aangrenzende sloot is eventueel geschikt voor bastaardkikkers en mogelijk nog gewone pad (die in ZH zijn vrijgesteld), maar vanwege de steile oevers en het eutrofe karakter en (daarmee) sterke begroeiing niet voor rugstreeppad. Die maken gebruik van ondiepe, spaarzaam begroeide poelen. Een ontstane regenpoel in de kas (3m²) is voor de zekerheid gecontroleerd op paddenvissjes, maar die werden niet aangetroffen. Aanwezigheid van essentieel leefgebied van rugstreeppad kan daarmee op voorhand worden uitgesloten..

4.3 Overige vertebraten

Het water is niet geschikt voor beschermde waterdieren (zoals zeezoogdieren, vissen, kreeften). Het is een zuurstofarme sloot met steile oevers.

4.4 Vogels

Voor alle soorten met beschermde nesten geldt dat de habitat hiervoor niet geschikt is. Hiervoor zijn effecten op voorhand uitgesloten. Tijdens het veldbezoek werd in het plangebied zelf alleen witte kwikstaart waargenomen, op de kas: mogelijk een geschikte broedplek. In de directe omgeving van het plangebied werden alleen algemene soorten aangetroffen, zoals heggenmus, merel en putter. Bij de aangrenzende huizen zaten geen gierzwaluwen en werden ook geen huismussen aangetroffen, als is het voorkomen van die laatste (dus net buiten het plangebied) niet uitgesloten.

4.5 Vlinders

Tijdens het veldbezoek werden alleen twee exemplaren van het groot koolwitje waargenomen. Van de strikt beschermde dagvlinders is de afgelopen vijf jaar op Grote Vos na geen van de soorten ooit in het Westland waargenomen (Vlinderstichting.nl; NDFD 02-07-2022) Waardplanten zijn iep, zoete kers en wilgensoorten: die zijn in het plangebied niet aanwezig. Effecten op beschermde dagvlinders zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

4.6 Libellen

Het plangebied is door gebrek aan water niet geschikt voor libellen: zelfs in de zeer eutrofe aangrenzende sloot werden geen algemene soorten (zoals juffers) aangetroffen. Effecten op beschermde libellen zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

4.7 Zoogdieren

4.7.1 Grondgebonden zoogdieren

In gemeente Westland en omliggende gemeenten (tussen Nieuwe Waterweg en Den Haag) zijn de volgende strikt beschermde soorten vastgesteld: Damhert, Boommarter, Steenmarter en Waterspitsmuis (NDFF, 22 juli 2022). Damherten worden alleen in kleine aantallen gezien in de duinstreek, ten noorden van Den Haag. Boommarters voornamelijk ook, maar voor deze soort is het plangebied wegens het ontbreken van bomen hoe dan ook ongeschikt. Voor waterspitsmuis is het plangebied wegens het ontbreken van schonere wateren met kruidenrijke oevers ongeschikt. Steenmarter is een soort in opkomst in ZH. De ‘rommelhoek’ in de kas zou in potentie geschikt kunnen zijn, maar in ZH gaat het bij deze soort vooralsnog louter om incidentele waarnemingen. In het Westland is deze soort nog niet vastgesteld (NDFF 2 juli 2022). De directe omgeving is, met alle huizen en kassen, ook geen optimale habitat. Sporen van marters werden dan ook niet aangetroffen. Hiervoor zijn kale, natte stukken grond (de nacht voor het veldbezoek had het geregend) specifiek gecontroleerd.

4.7.2 Vleermuizen

Vanwege het glas is de lichtinval maximaal en daarmee is de kas ongeschikt als locatie voor mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. In het plangebied staan geen bomen die dienst kunnen doen als verblijfplaats of als essentieel foerageergebied. Er is geen lijnvormig element dat dienst kan doen als essentieel onderdeel van een migratieroute. Strikt genomen is het grasland lijnvormig, maar de verdere omgeving bestaat uit kassen en huizen: er wordt geen lijnvorm onderbroken in het nieuw gebruik, en bovendien blijft er in de plannen een kleine strook onbebouwd. Effecten op vleermuizen zijn daarmee op voorhand uitgesloten (afb.2).



Afb.2: Impressie van het plangebied.

5. Gebiedsbescherming

5.1 Ecologische hoofdstructuur en het plangebied

Het plangebied ligt niet in of aan maar wel in de nabijheid van de Natuurnetwerk Nederland (afb.32). Gezien de afstand tot het netwerk en de kleinschalige aard van de ruimtelijke ingrepen mogen externe negatieve effecten op de verbindende functie van het netwerk redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.2. Natura-2000 gebieden en het plangebied

Het plangebied ligt niet in de nabijheid van een Natura-2000 gebied (afb.3). Gezien de aard van de werkzaamheden, en de afstand tussen het perceel en het dichtstbijzijnde natura-2000 gebied, worden negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor habitattypen en habitatsoorten niet verwacht. Negatieve effecten middels additionele stikstofuitstoot zijn in deze rapportage/toets niet meegenomen.



Afb.3: Ligging van het plangebied t.o.v de ecologische hoofdstructuur. (bron: www.atlasleefomgeving.nl)

6. Zorgplicht

De zorgplicht verlangt van de initiatiefnemer van ruimtelijke ontwikkelingen dat deze met respect omgaat met alle levende natuur. Dit is opgenomen in artikel 2 en luidt als volgt:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Invulling van de term “in redelijkheid” is een eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

De wet erkent de intrinsieke waarde van de in het wild levende dieren. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat daar niet onzorgvuldig mee mag worden omgegaan. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht geldt voor alle soorten, ook voor plantensoorten en de soorten die niet als beschermd zijn aangewezen.

Er mag van de initiatiefnemer worden verwacht dat de personen verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden op de hoogte zijn of worden gebracht van de zorgplicht.

Indien er twijfel bestaat over het al dan niet naleven van de zorgplicht en/of het welzijn van flora en fauna tijdens de werkzaamheden dient er contact opgenomen te worden met een erkend ecoloog.

Conclusies & aanbevelingen

Voor door de Wet natuurbescherming beschermde (verblijfplaatsen van) zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vaatplanten, vissen, dagvlinders en/of libellen zijn niet aangetroffen. Het plangebied ligt niet aan of in de nabijheid van de ecologische hoofdstructuur. Gezien de kleinschalige aard van de ruimtelijke ingrepen mogen externe negatieve effecten op de verbindende functie van het netwerk redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het plangebied ligt niet in de nabijheid van een natura-2000 gebied. Negatieve effecten middels additionele stikstofuitstoot zijn in deze rapportage/toets niet meegenomen. Tijdens de werkzaamheden dient in ieder geval rekening te worden gehouden met de zorgplicht. Indien er twijfel bestaat over het al dan niet naleven van de zorgplicht en/of het welzijn van flora en fauna tijdens de werkzaamheden dient er contact opgenomen te worden met een erkend ecoloog.

Literatuur

Creemers, R.C.M & J.J.C.W van Delft, 2009 (raron). De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse fauna deel 9.
Dietz , 2009. Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.
Svensson, 2005. Vogelgids van Europa.

Internet:

www.atlasleefomgeving.nl/kaarten
www.synbiosys.alterra.nl